

Entré till kollektivhuset Murundaka, sittbänk bland lavendel. (Nr/No 11)
Entrance to Murundaka Cohousing Community. Seating area amongst lavender bushes.

Innehåll / Content

Planritning (A3) - plandrawing based on drawing by the architect:
Daryl Pelchen Architects. Added information: siteplan and legend

- 1 Kollektivhusets arkitektoniska struktur - The layout of the eco-house
- 2 Lånade diagram - Borrowed diagrams from the architect: Daryl Pelchen Architects
- 3-7 Foton från platsbesök 29/12 2013 - Photos from site visit 29/12 2013
- 8-11 Intervju: Besök hos Murundaka Cohousing Community, gäster hos Heidi Lee
- 12 Villkor för att få bo i Murundaka
- 13-16 Interview: Visit at Murundaka Cohousing Community, guests of Heidi Lee
- 17-18 Income and Asset Eligibility, Bedroom allocation size eligibility according to CEHL

Källor / Sources

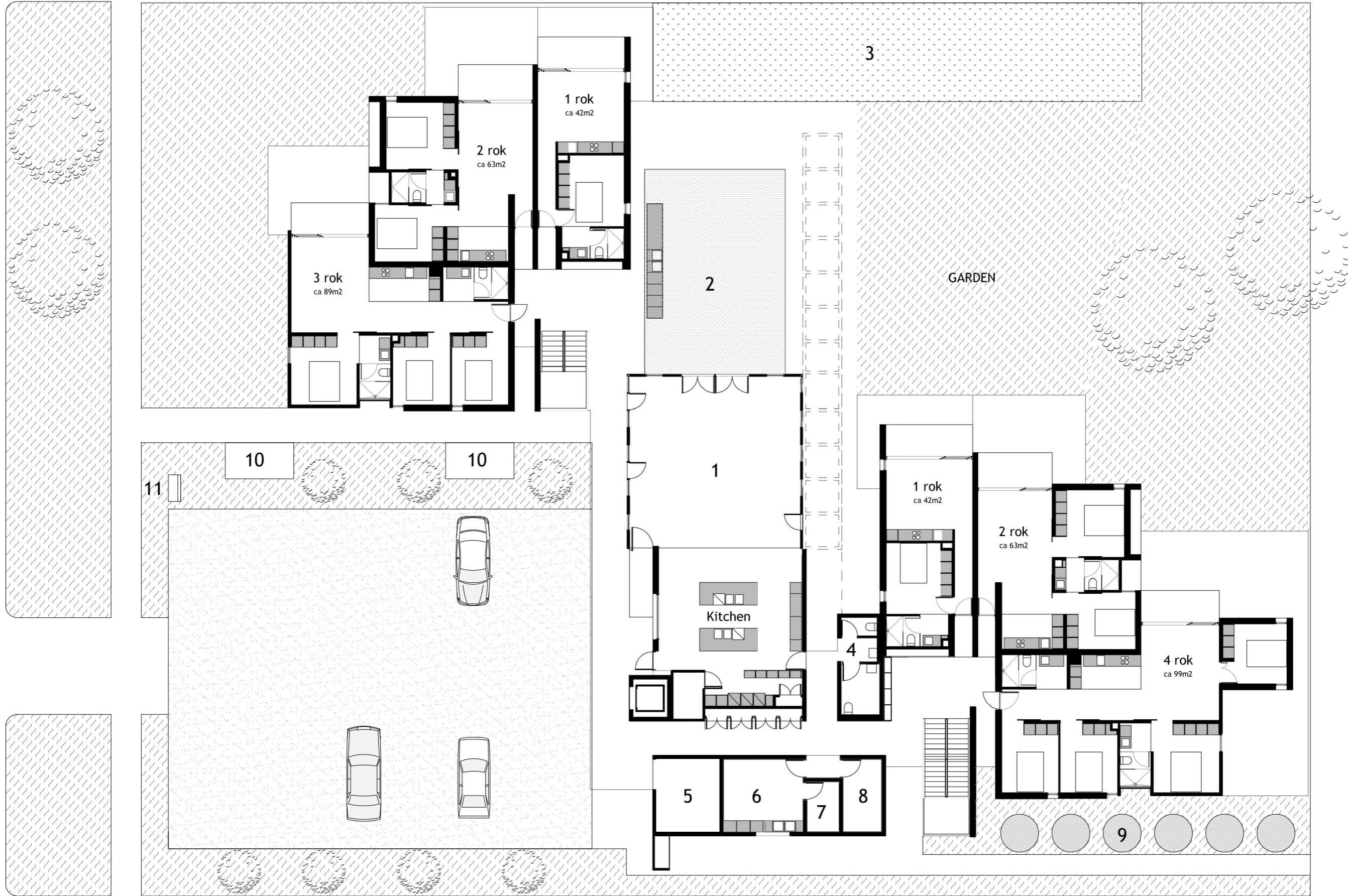
Intervju med Heidi Lee, platsbesök - Interview with Heidi Lee, site visit

murundakacohousing.org.au
www.cehl.com.au
darylpelchenarchitects.com
www.communities.org.au/projects/cohousing-heidelberg

Tack / Special Thanks to

Heidi Lee and Murundaka Cohousing Community
Daryl Pelchen Architects
Peter Dunn, CEHL
Kollektivhusföreningen Kombo
Kollektivhus NU
Stiftelsen Helgo Zettervalls fond / Statens Fastighetsverk
Christoffer Lehto

BAMFIELD ROAD

BOTTENVÅNING / GROUND FLOOR (ca 1:100/A3)

1. Gemensamhetshus - Common House
2. Semi-solskyddad uteplats, grillplats - Semi-sunscreened patio, bbq
3. Odlingar - Garden beds
4. Gemensamma toaletter och dusch - Communal toilets and shower

5. Verkstad - Workshop (1TR musikrum - 1st floor Music Room)
6. Tvättstuga - Laundry (1TR gästrum - 1st floor Guest Room)
7. Återvinningsrum - Recycling (1TR kontor - 1st floor Office)
8. Pumprum - Pump Room

9. Vattentankar - Water Tanks
10. Cykelställ - Bike Racks
11. Sittbänk - Waiting Bench

Planritning (A3) - plandrawing based on drawing by the architect:
Daryl Pelchen Architects. Added information: siteplan and legend

Kollektivhusets arkitektoniska struktur

Kollektivhuset består av två boendeenheter och en gemensamhetsbyggnad som sammankopplas med utomhus, delvis skyddade, kommunikationsytor. Boendeenheterna är tre våningar höga och den gemensamma byggnaden två våningar hög. Huskropparna formar två större öppna ytor på den rektangulära tomtens. Den ena öppna ytan formar den privata bilparkeringen medan den andra en generöst tilltagen trädgård som vetter mot en offentlig park. Totalt finns det 18st lägenheter i kollektivet, fördelade med 9st lägenheter i vardera boendeenhets. Varje lägenhet har tillgång till en privat utomhusyta – manifesterat genom en balkong eller en terrass.

Lägenhetsfördelning:

- 1 ROK, ca 42m² = 6 st
- 2 ROK, ca 63m² = 6 st
- 3 ROK, ca 89m² = 4 st
- 4 ROK, ca 99m² = 2st

Gemensamma lokaler:

De gemensamma lokalerna är samlade i en byggnad. Kök med öppen planlösning till vardagsrum/matsal/lekhörna inkl. mezzaninvåning med allrum som fungerar som tv-rum, bibliotek och spelrum. Verkstad för snickeri och målning som de även har utökat med bord utomhus. Tvättstuga med bytesgarderob, linor att hänga tvätt utomhus och städförråd. Pumprum som är kopplat till 6st vattentankar å 20,000L inklusive ett återvinningsrum. Andra gemensamma lokaler är toaletter med dusch, ett gästrum, ett kontor och ett musikrum. Trädgård med odlingar, prydnadsväxter, lekyta och hönshus finns också att tillgå.

The layout of the co-house

The co-house consists of two living units that are linked to a Common House. The living units are three levels high and the Common House two levels high. The buildings compose two larger open areas on the rectangular shaped site. One becomes the private car park, the other a generous garden which lies adjacent to a public park. There are 18 private units in the co-house with nine apartments in each living unit. Each apartment has its own private outdoor space manifested by either a balcony or a terrace.

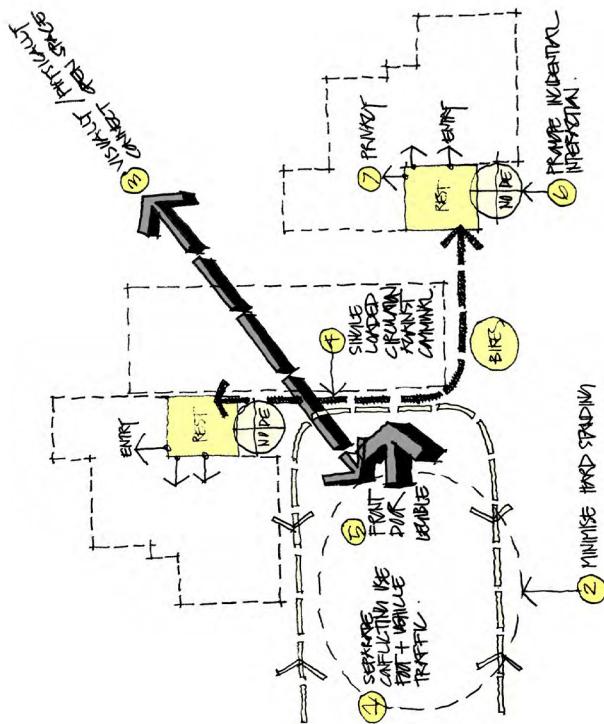
Apartment distribution:

- 1 bedroom, approx. 42m² = 6 in total
- 2 bedroom, approx. 63m² = 6 in total
- 3 bedroom, approx. 89m² = 4 in total
- 4 bedroom, approx. 99m² = 2 in total

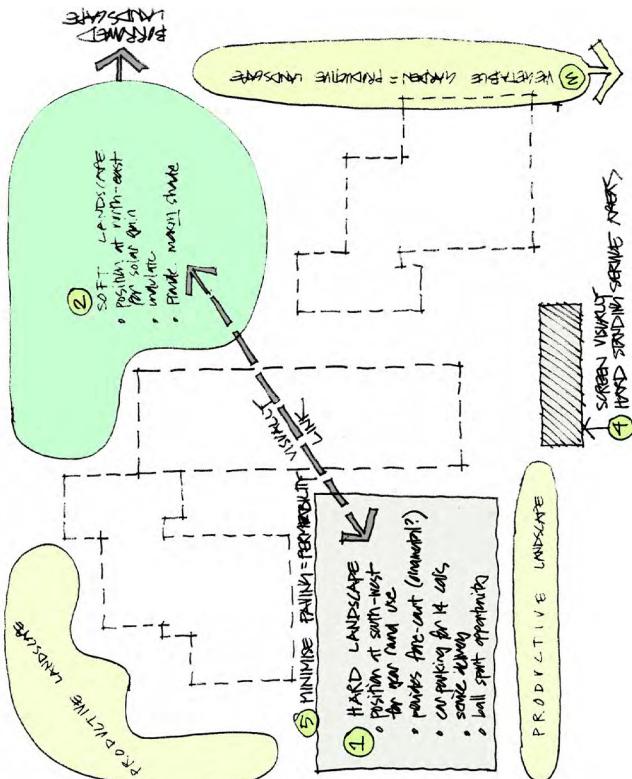
Communal spaces:

The communal spaces are gathered in the Common House. The living room, dining room, playroom, and the common kitchen are joined together by an open space with double ceiling height. It is a bright room with high windows, and a mezzanine floor stretches out over the kitchen. On the mezzanine floor, there is a common room that acts as a library, a TV room, and a game room. There is a workshop, common laundry room, a pump room that is also the recycling room, and the enormous water tanks. Office, guest room, music room, and a common restroom with a shower are also available for the community to use together with the generous garden

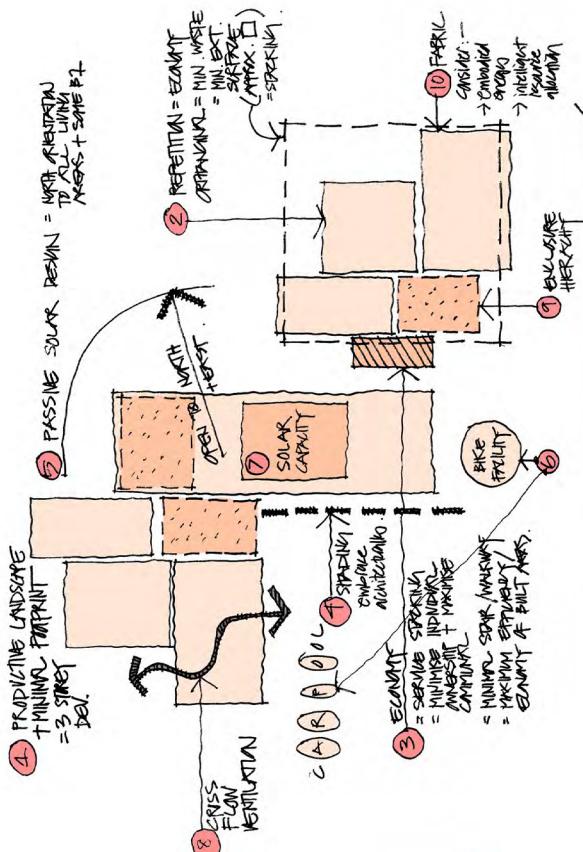
Lånade diagram - Borrowed diagrams from the architect: Daryl Pelchen Architects

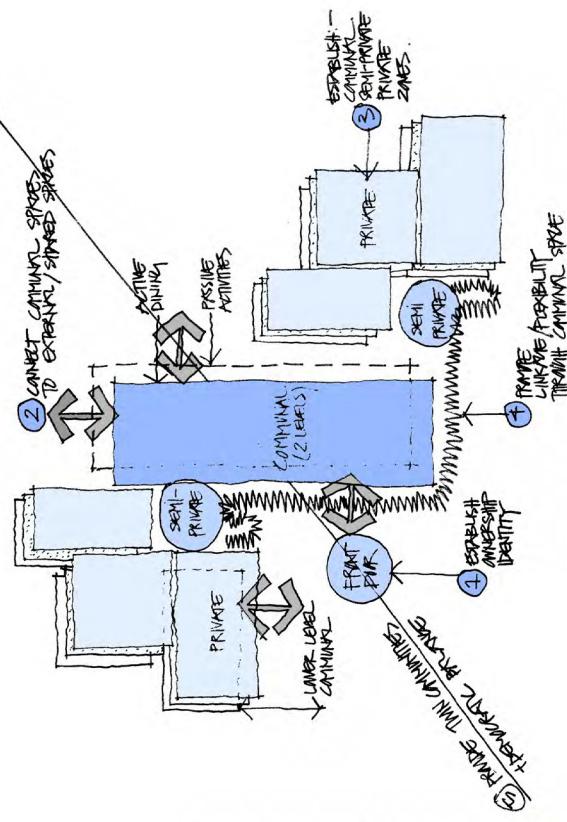
D CIRCULATION

D LANDSCAPE

D SUSTAINABILITY

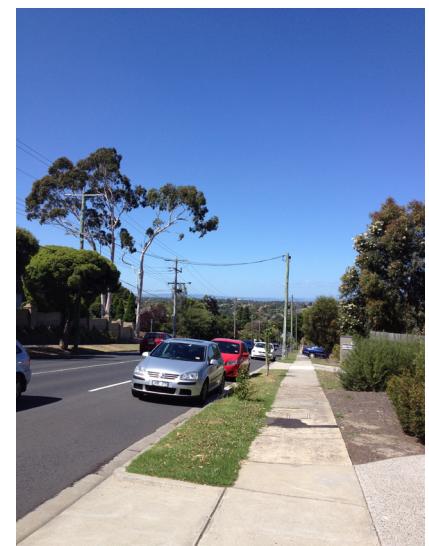

C COMMUNITY

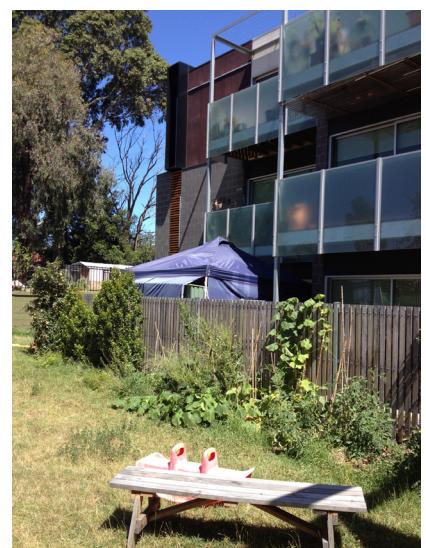
Bamfield Road - Murundaka längst upp till höger.
Bamfield Road - Murundaka at the far end, right hand side.

Omgivning / Surroundings:
Rosanna, Heidelberg Heights.

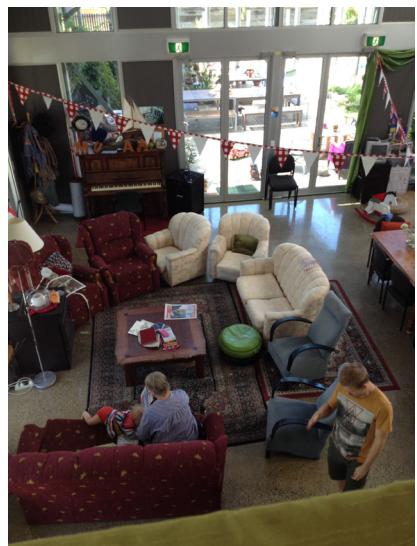

Delvis solskyddad uteplats i anslutning till trädgård och allrum med gemensamhetskök. Semi-sunscreened patio and BBQ. (Nr/No 2)

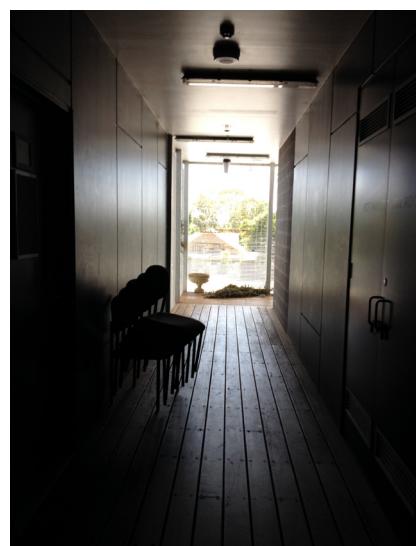
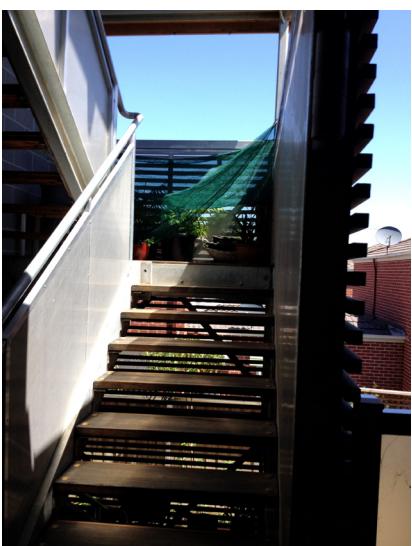

Gemensamhetshus och kök - Leva, äta, leka. (Nr/No 1)
Common House and kitchen - Living, dining, playing.

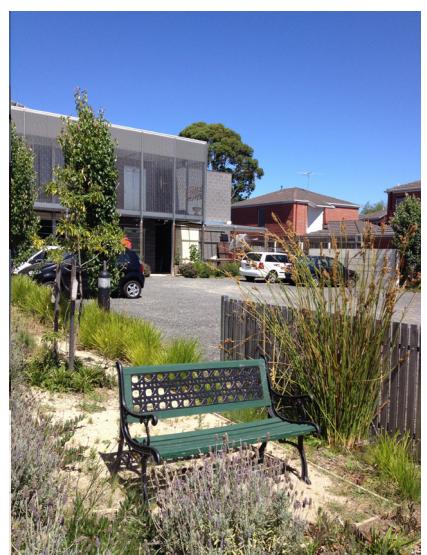
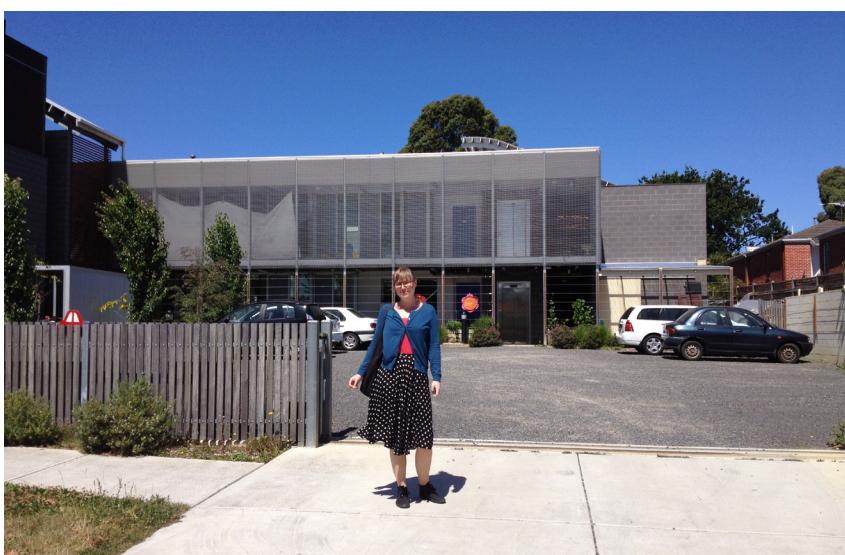

Gemensamma ytor
Communal spaces

Slutet av besöket
End of visit

Besök hos Murundaka Cohousing Community, gäster hos Heidi Lee.

Som representant för kollektivhusföreningen Kombo, i egenskap av kollektivhusentusiast och arkitekt har jag begett mig till Melbourne, Australien för att besöka Murundaka Cohousing Community. Med som resesällskap och hjälp att minnas studiebesöket är Christoffer Lehto. Med hjälp av Helgo Zetterwalls fond, förvaltat av Statens Fastighetsverk har jag kunnat bege mig på denna resa för att söka ett spännande referensprojekt till kollektivhusföreningen Kombos framtida hem.

Det är en solig och lätt blåsig eftermiddag medan vi tar tåget från Melbourne Central Station mot Heidelberg Heights. En ca 30 minuter lång tågfärd och vi anländer i en typisk melbournsk förort med låga villor i tegel med lågt sluttande tak. Murundaka Cohousing ligger högst upp på Bamfield Road och särskiljer sig från sin omgivning med sina tre våningar och moderna arkitektur.

Kollektivhuset består av två stycken boendeenheter som sammankopplas av en gemensamhetsbyggnad. Högt prydnadsgräs och lavendelbuskar tillsammans med en sittbänk markerar ingången till kollektivhuset. Efter att ha passerat cykelstället med skylten "Private Homes" leder gångstigen fram till ett krön där vi svänger vänster och kommer till en av kollektivets utomhusplatser. Vi knackar på glasdörrarna till de gemensamma utrymmena.

Heidi Lee möter oss på den öppna, delvis solskyddade, uteplatsen och hälsar oss välkomna till Murundaka Cohousing Community. Heidi har en vaken blick och berättar att hon är en kollektiventusiast som bland annat rest runt i USA för att studera den kollektiva boendeformen. Heidi har bott i Murundaka sedan huset blev inflytningsklart, men för henne var det inte ett självklart beslut att flytta in. Hon blev övertygad att prova boendeformen från en av husets initiativtagare Iian Walker. Idag trivs hon bra och tycker att kollektivet berikar hennes liv, kanske speciellt för hennes dotters skull som får många andra vuxna att relatera till.

Kollektivet – det sociala livet

Murundaka vision beskriver deras ambition att leva hållbart utifrån jordens resurser, medvetna om sina egna och kollektivets handlingar och att man ska lämna över en fungerande värld till framtida generationer. De lever med integritet, agerande med respekt för både individen, kollektivet och med viljan att lära från och delta i de vidare gemenskaper som de tillhör. Det är ett nyfiket, modigt och samarbetande kollektiv i både ord och handling. De understryker att "ha kul tillsammans" är en viktig del i att skapa en spontan och kreativ miljö som ger grund för alla att våga ta plats.

I Murundaka bor ca 25 vuxna, 10 barn och ungefär 25 höns och kycklingar. Heidi beskriver huset som ett kollektiv med god social atmosfär där man snarare är ambassadörer över specifika områden istället för att det finns strikt indelade arbetsgrupper. En del grupper kommer till för tillfälliga behov medan andra är mer permanenta. Några av de nuvarande grupper som finns är: underhåll, gemensamma utrymmen, resurser (bla. återvinning), energi och trädgård. Grupperna är olika aktiva i perioder och just nu är trädgårdsgruppen i gång med att organisera så kallade "working bees" där målet är att lära sig mer om ekologisk odling. Heidi fortsätter berätta att till exempel deras kompost blev byggd genom ett så kallat "working bee" där man bjuder in intresserade att delta i arbetet och i gengäld får man lära sig mer om det specifika ämnet och ofta äter man lunch tillsammans.

Jag berättar att i de svenska kollektivhusen är matlagen ofta hjärtat i kollektivet och den aktivitet som lägger grund för gemenskapen. Jag frågar hur matlagningen är organiserad här och Heidi säger att de gemensamma middagarna i kollektivet från början var mer organiserade. Nu har de en mer spontan inställning till matlagningen. Heidi förklrar att den som är sugen på att laga middag sätter upp en lapp på anslagstavlans där man skriver exempelvis ”Jag lagar linsgryta på torsdag, vill du vara med?”, så får den som är intresserad anmäla sig på anslagstavlans. Alternativt så skickar man ut ett email eller sms:ar och kollar av intresset för en gemensam middag. Kollektivet formerar sig även spontant på andra sätt gällande delandet av måltider. Ibland lagar de middag i sin egen lägenhet men äter den i de gemensamma lokalerna tillsammans med andra och vid andra tillfällen bjuder man in till knytkalas i matsalen.

Hållbar livsstil – en eko-byggnad

Murundaka benämns som en eko-byggnad från CEHL, ägarens sida. Jag ber Heidi berätta mer. Byggnaden ligger på en tomt med en stor trädgård med gräs, träd, odlingar och för bilparkeringen har man använt grus istället för asfalt. Man har skapat en ”vattengenomträngande” tomt för att reducera erodering. De tar även vara på regnvatten i sex stycken vattentankar å 20.000L. Regnvattnet försörjer den gemensamma tvättstugan, spolning av toaletter i de gemensamma lokalerna och bevattning av odlingar. Uppvärmning av byggnaden sker bland annat med en pellets brännare vilket är en ovanlig lösning i Australien. Nyttjandet av solenergi finns också med i byggnadens energisystem. Vatten från stadens vattensystem pumpas upp i byggnadens solvatten system, där det värms upp av solen. På så vis förbrukar man mindre energi när vattnet sedan skall värmas upp exempelvis för duschning. Byggnaden är även konstruerad med hänsyn till solens rörelse för att reducera behovet av artificiellt ljus, samt har solskydd framför fönster som är utsatta för stark sol för att minska behovet av kylnings i de anslutande rummen.

Heidi framhåller att det finns aspekter som huset som byggnad kan förbättras på gällande sin ekologiska profil. Men hon understryker samtidigt att man inte bara kan titta på en byggnad utifrån energiprestanda som just en eko-byggnad utan det viktigaste, enligt hennes syn som arkitekt, är människorna som lever och verkar i huset och hur de driver byggnaden. Hon berättar också att när man lever tätare i en gemenskap så ber man lättare andra människor om hjälp. Till exempel så brukar hon fråga en granne om den personen kan köpa med mjölken som hon glömt, istället för att åka och köpa den själv. På så sätt sparar man in en bilfård och det är sådana små handlingar som skapar en grönare värld men som man ofta glömmer att ta i beaktning när man tittar på miljö-effektivitet. Minskandet av transporter får de även då de köper in varor i bulk och hon nämner att en del personer samåker till jobbet eller samordnar hämtning och lämning på dagis.

Heidi är med i energigruppen som arbetar med att sätta samman en långsiktig plan för hur kollektivhuset ska bli än mer energisnålt och hållbart i sin drift. Deras mål är att bli helt självförsörjande gällande deras energiförbrukning. En av deras idéer är då att organisera en bilpool för kollektivet där man tillsammans ansvarar för el-bilar som skulle kunna försörjas med solenergi istället för att äga individuella bensindrivna bilar. De har även ett mål att vara helt ”sop-befirade” (goal to be zero waste). De har redan idag minskat sina sopor som går till sopstationen genom att satsa på utbildning kring sophantering och att köpa in i bulk. Uppskattningsvis så skickar de endast 30% av den veckovis tillåtna mängden till den lokala sophanteringen och de har minskat sin mängd av återvinningsbart material med ca 50% med samma strategier. Kollektivet komposterar även allt matavfall i sin kompost, vilket ger dem näringssrik jord till sina odlingar.

Hur huset kom till

Kollektivhusets historia daterar tillbaka till 80-talet då Iian Walker, kollektiventusiast, ville lyfta idén om kollektiva boendeformer. Han var då del av en grupp som tillsammans startade Common Equity Housing (nuvarande CEHL) som satsade på att köpa fastigheter som hyresrätts kooperationer skulle kunna husera i. Några av dessa hushåll, tillsammans med Ians, enades och formerade sedan kooperationen Earth CERC som idag består av ett hundratals kollektivhus.

Under 2009 drabbades Australien av en ekonomisk kris och för att stimulera byggindustrin skapade regeringen ett bidragsprogram: "the Federal Government's Economy Stimulus Package Nation Building Program". Programmet innebar ekonomiskt stöd till alla byggprojekt som hade färdiga ritningar att lämna in till "the Department of Planning, motsvarande vårt Stadsbyggnadskontor. Earth CERC och CEHL tog tillfället i akt och lämnade in ritningar av ett kollektivhus med 18st lägenheter. Med hjälp av det ekonomiska stödet lyckades Earth CERC, CEHL tillsammans med arkitektfirman Daryl Pelchen att få ett kollektivhus att ta form.

De boende som skulle flytta in i kollektivet fick komma med synpunkter på lägenhetsfördelningen men planerna har Heidi nyligen lärt sig var fasta sen tidigare. För att skapa en ekonomisk projektering utnyttjades boendeenheter som tidigare hade byggts på andra platser i landet. Dessa "typlägenheter" grupperades i två stycken boendeenheter och kopplades samman med ett gemensamhetshus med hjälp av utomhusliggande, delvis skyddade, kommunikationsytor.

Grunden för byggnaden lades under 2009 och kollektivhuset stod klart i november 2011 då de första hyresgästerna i Murundaka Cohousing Community flyttade in. Idag ägs byggnaden av CEHL som i sin tur hyr ut den till Earth CERC som även ansvarar för dess underhåll. CEHL stödjer dock Earth CERC med råd vid underhållsarbetet av fastigheten och även i juridiska frågor. Murundakas hyresgäster är alla medlemmar i kooperationen Earth CERC och betalar sin hyra till dem.

Kollektivhuset Murundaka – ett boende med inkomsttröskel

För att få flytta in i Murundaka behöver man uppfylla ett antal kriterier; det finns en så kallad inkomsttröskel, ett tak för dina tillgångar samt reglering av antal sovrum per hushåll beroende på dess storlek (se sid.12 *Villkor för att få bo i Murundaka*). Vid en vakant lägenhet vidarebefordrar CEHL information om några av de möjliga nya hyresgästerna till Murundaka, som då får välja ut de personer eller familjer som de vill kalla till en intervju. Kollektivet har alltså en slags inflytanderätt över vilka som kommer att bli de nya hyresgästerna vilket Heidi säger har fungerat väl hitintills.

Rundvandring

Äntligen är det dags för rundvandring. Vi gör en klassisk husesyn och börjar med de gemensamma lokalerna. Vardagsrum / matsal / lekrum och det gemensamma köket hänger samman i en öppen yta med dubbel takhöjd. Det är ett ljusrum med höga fönster och en mezzaninvåning sträcker sig över köket. På mezzaninen finns ett allrum som agerar bibliotek, tv-rum och spelrum. Heidi berättar att de allmänna ytorna nyttjas väl av de boende och att det stora vardagsrummet verkligen är kollektivets hjärta. Däremot finns det en del förbättringar som skulle kunna göras bland annat är akustiken ganska dålig i det här höga rummet när vi är många som äter middag tillsammans förklarar hon. Vi vandrar vidare till de övriga

gemensamma ytorna där vi passerar träverkstaden som expanderat med ett bord där man kan arbeta utomhus, den gemensamma tvättstugan med sin bytesgarderob, pumprummet som delar sin funktion som återvinningsrum och de enorma vattentankarna. Vi tar ett av trapphusen uppåt i huset för att nå mezzaninvåningen. Jämte ligger kontor, gästrum, musikrum och en gemensam toalett med dusch. Vi rör oss vidare i de halvt inne-, halvt utomhusliggande kommunikationsytorna. Det är starka kontraster mellan mörker och dagsljus och emellanåt får man utblickar mot omgivningen medan vi går vidare till nästa boendeenhets. Här stannar vi till och kikar ut över trädgården.

Vi diskuterar vidare om den arkitektoniska utformningen av kollektivhuset. Heidi förklrar att den boendeenhets som vi nu stannat till vid har en mer privat atmosfär där balkonger är vända bort från kollektivet, medan den andra boendeheten har sina balkonger riktade mot den gemensamma trädgården. Kollektivhuset har även i sin förortskontext en särskiljande stil mot sin omgivning. Den är mer institutionell anser Heidi och hon berättar vidare att de haft flera oväntade besökare som misstar kollektivhuset för en skola eller ett Community Center. Det är också därför som de har satt upp skylten "Private Homes" (Privata Bostäder) vid entrén. Hon säger dock att skylten inte är komplett utan skall läggas till med deras namn: Murundaka Cohousing Community.

Att leva tillsammans i mindre kollektiv är idag vanligt i de större städerna i Australien. Man bor i så kallade "Share Houses" (boendegemenskaper/mindre kollektiv) men större kollektivhus eller ekobyar finns det inte särskilt många av. Intresset för kollektivhus i Australien tror Heidi är växande. Murundaka har bland annat inspirerat en grupp som kallar sig Urban Coup (liknande grupp som Kombo) som strävar efter att ytterligare ett kollektivhus skall byggas. Murundaka organiserar seminarier för att upplysa om den kollektiva boendeformen och tar även emot besökare i grupp för att berätta om deras liv tillsammans. De anser sig vara ett gott exempel och används gärna som referens för att fler hus skall kunna byggas med gemenskapen som grund.

Efter ett långt och inspirerande besök tackar vi Heidi för hennes vänliga bemötande och informativa visning av kollektivhuset Murundaka Cohousing Community. Med tankar kring inkomsttrösklar, viljan att bo i gemenskap och ekologiska strategier beger vi oss ut i solen och den Australienska förorten Hidelberg Heights mot tågstationen Rosanna som tar oss tillbaka till centrala Melbourne.

Villkor för att få bo i Murundaka

CEHL (grundades 1987) är ett bostadsbolag vars mål är att erbjuda hyresrätter för mindre bemedlade människor som hyresgästerna själva får underhålla på kooperativ basis. Så för att flytta in i Murundaka Cohousing behöver man uppfylla ett antal kriterier; det finns en så kallad inkomsttröskel, ett tak för dina tillgångar samt reglering av antal sovrum per hushåll beroende på dess storlek. Tillgångar definierar CEHL som medel på banken, mobila hem, rekreations fordon med mera. Personliga tillhörigheter, bil och möbler räknas vanligen inte in. Pension räknas inte heller som inkomst om man inte tar ut den. Man får inte äga eller vara delägare i en fastighet om man inte av speciella skäl inte kan bo i den fastigheten eller sälja den. CEHL gör personliga prövningar av en persons rättighet att flytta in.

Exempel 1: ett hushåll med en person får ha en bruttoinkomst på \$905/vecka (ca 5265kr) vilket motsvarar ungefär en månadslön på 21.000kr innan skatt. Tillgångar får ej överstiga \$30.000 (ca 175.000kr) och maximalt ha 2st sovrum.

Exempel 2: ett hushåll med två personer får ha en bruttoinkomst på \$1385/vecka (ca 8058kr) vilket motsvarar ungefär en total månadsinkomst på 32.230kr innan skatt. Tillgångar får ej överstiga \$60.000 (ca 350.000kr) och maximalt ha 2st sovrum.

Exempel 3: ett hushåll med tre eller fler personer får ha en bruttoinkomst på \$1856/vecka (ca 10.800kr) vilket motsvarar ungefär en total månadsinkomst på 43.200kr innan skatt. Tillgångar är endast definierat från CEHL enligt en singel person eller utifrån ett par förhållande. Antal sovrum varierar även här beroende på antal hushållsmedlemmar. Exempelvis en eller två föräldrar med två barn eller 3st vuxna i hushållet får ha tillgång till 3st sovrum, alternativt en eller två föräldrar med 3 eller 4st vuxna i hushållet får ha tillgång till 4st sovrum.

För att få flytta in i Murundaka Cohousing ska man: uppfylla boende kriterierna, anmäla sitt intresse hos CEHL, motivera med 100 ord varför man tror att man vill bo i kollektivet och om man blir godkänd så hamnar man på en väntelista tills någon lägenhet blir tillgänglig. Vid en vakant lägenhet vidarebefordra CEHL information om några av de möjliga nya hyresgästerna till Murundaka Cohousing Community som då får välja ut de personer eller familjer som de vill kalla till en intervju. Kollektivet har alltså ett slags inflytande rätt över vilka som kommer att bli de nya hyresgästerna.

Visit at Murundaka Cohousing Community, guests of Heidi Lee.

I have travelled to Melbourne to visit Murundaka Cohousing Community as a representative of the cohousing organization Kombo, as a cohousing enthusiast and an architect. I've brought Christoffer Lehto as my travelling companion and aid in remembering the study visit. With the aid of Helgo Zettervall's fund, managed by Statens Fastighetsverk, I have been able to go on this trip to study an interesting reference project for the cohousing organization Kombo's future homes.

It is a sunny and slightly windy afternoon as we take the train from Melbourne Central Station towards Heidelberg Heights. After 30 minutes of train travel we arrive in a typical of Melbourne suburb with brick houses and low pitched roofs. Murundaka is situated at the top of Bamfield Road and distinguishes itself from its surroundings by having three floors and modern architecture.

The co-house consists of two living units that are linked by a Common House. High ornamental grass, a bench and lavender bushes mark the entrance to the cohousing. After passing a bicycle stand with a sign that says "Private Homes", we follow a footpath and turn left to arrive at one of the co-house's outdoor areas. We knock on the glass doors to the common building.

Heidi Lee greets us on the open, semi-sun-protected patio and welcomes us to Murundaka Cohousing Community. She gives an alert impression and tells us that she is a cohousing enthusiast who among other things has travelled the U.S. to study the living form. Heidi has lived in Murundaka since the house became ready for occupancy, but for her it was not an obvious choice to move in. She was persuaded to try this living form by one of the building's initiators, Iain Walker. Today she is pleased with her choice and finds that the community enriches her life, especially because it gives her daughter many adults to relate to.

The Community

The written vision of Murundaka Cohousing Community describes their ambition to live sustainably in accordance with the earth's resources, and their will to be aware of how both individual actions and the community's actions impact on the legacy that is left to future generations. Their aim is to live with integrity, to act with respect for both the individual and the community, and to have the desire to learn from and participate in the broader communities that they belong to. They are a curious, courageous and cooperating community in both theory and practice. They also emphasize the importance of having fun together as an important part in creating a spontaneous and creative environment where everyone feels safe enough to contribute.

Around 25 adults, ten children and 25 hens and chickens live in Murundaka. Heidi describes the co-house as a community with a good social atmosphere where residents are champions of specific interests rather than having strictly divided working groups. Some groups are formed for temporary needs whilst others are more long term. Some of the groups that currently exist are: maintenance, Common House group, resource utilization group (who work with recycling, for example), energy team, and garden group. Group activity varies during different periods, and right now the garden group is active in organizing so called "working bees" where the goal is to learn more about organic farming. Heidi tells us about how their compost was built through a so-called "working bee". People who were interested were invited to

partake in the work and in return were given the opportunity to learn more about the specific area.

I tell her that in Swedish cohousing communities, the cooking groups are often the heart of the community, and eating together is the activity that is the foundation of the community. I ask Heidi how the cooking is organized here, and she says that the joint meals were more organized from the beginning. Now they have a more spontaneous attitude towards meals. Heidi explains that if someone wants to cook dinner they can put up a note on the bulletin board where they write for example: "I'm cooking lentil stew on Thursday, do you want to participate?" If anyone is interested, that person can sign up on the bulletin board. An alternative is to send out e-mail or a text message to see if there is any interest in a joint dinner. The community also spontaneously forms groups when it comes to sharing meals. Sometimes someone will cook dinner in their private apartment but then eat in the Common House together with others, and sometimes a potluck is arranged in the dining room.

Sustainable living – an eco-house

The owner, CEHL, calls Murundaka Cohousing an eco-house. I ask Heidi to tell me more about this. The building is situated on a plot with a big garden with grass, trees, and crops. Gravel has been used instead of asphalt for the parking lot. They have created a highly permeable plot to reduce storm-water run-off. They also harvest rainwater in six water tanks that each holds 20 000 liters of water. The rainwater from the tanks is used onsite for laundry, toilet flushing in the Common House, and for landscape irrigation. The heating of the building is done with the aid of among other things a pellet heater, which is an unusual solution in Australia. The usage of solar power is another part of the building's power system. Water from the main town supply is pumped up in the building's solar hot water system, where the sun heats it. In this way, less power is used later when the water needs to be heated for such things as showering. The building is also constructed with regard to the sun's movements in order to reduce the need for artificial light. There are also sunscreens in front of the windows that are exposed to strong sunlight in order to minimize the risk of it becoming extremely hot in the adjacent rooms.

Heidi emphasizes that certain aspects of the building can be improved upon regarding its ecological profile. But she also stresses that in order to assess a building as an eco-house you cannot only focus on its power performance. The most important aspect, according to her view as an architect, is the people who live and work in the house and how they run it. She describes to us that when you live in such a close community, it is easier to ask other people for help. For example, she asks her neighbor to buy her milk if she forgets to buy it instead of going out to get it herself. This means one less drive, and it is little actions such as this one that create a greener world even if they often are forgotten when assessing environmental efficiency. Another way of decreasing transports is that the community buys goods in bulk. Heidi also mentions that some people car pool to work and coordinate child care drop offs and pickups.

Heidi belongs to the resource utilization group that is putting together a long-term plan for how the co-house can become more power saving and sustainable to run. Their goal is to become completely self-sufficient with regards to power consumption. One of their ideas is to organize a car pool for the co-house with communal responsibility for electric cars that would run on solar power, rather than each person owning an individual, petrol-fuelled car. They also have as goal to produce zero waste. In the present, they have already decreased the amount of waste to landfill with education and bulk purchasing strategies. They only send an

estimated 30 percent of the weekly allowance of waste to landfill, and they have decreased their recycling with around 50 percent with the same strategy. The cohousing also composts all food waste, which gives them nutritious soil for their crops.

How the house came into existence

The co-house's history started in the 1980's when Iain Walker, cohousing enthusiast, wanted to promote the idea of community based living. He was a part of a group that started the Common Equity Housing (which later became the CEHL) that aimed to buy properties that rental-housing cooperatives could manage. Some of these households, including Iain's, joined together and formed Earth CERC that consists of around one hundred cooperatives today.

In 2009, Australia was hit by recession, and in order to stimulate the construction sector the government created a grant program, The Federal Government's Economy Stimulus Package Nation Building Program. The idea of the program was that all building projects that had finished drawings could hand in the drawings to the Department of Planning and would receive financial support to realize them. Earth CERC and CEHL seized the opportunity and handed in drawings for a co-house with eighteen private units. With the financial aid, Earth CERC and CEHL managed to build a co-house together with the architecture firm Daryl Pelchen.

The future residents of the co-house could come with input on the apartment divisions, although Heidi has recently learnt that the plans were already settled. In order to create a financially effective build, living units that had been built earlier in other parts of the country were used. These "type apartments" were grouped into two living units and linked by a Common House with the help of outdoor situated communication areas.

The building foundation was laid in 2009 and the co-house was finished in November 2011 when the first residents of Murundaka Cohousing Community moved in. Today, the building is owned by CEHL. The CEHL in turn rents it out to Earth CERC that also are responsible for building maintenance. CEHL supports Earth CERC with advice when it comes to building maintenance work as well as on judicial issues. The residents of Murundaka are all members of the cooperation Earth CERC and pay their rent to them.

Murundaka Cohousing – lodging with an income threshold

In order to be allowed to move into Murundaka there are a number of criteria that have to be met. There is a so-called income threshold, asset eligibility, and regulations for how many bedrooms there can be per household, depending on the number of people in a household (for more information see page 17-18). When there is a vacant apartment, the CEHL forwards information about a few possible new residents to the co-house. The residents are then able to choose the persons or families that they want to call to an interview. In this way, the community has a certain influence over which people they want to become new residents. Heidi says that this has worked well so far.

The tour

Finally it is time for a tour of the co-house. We embark on a classical tour of the house and start with the common rooms. The living room, dining room, playroom, and the common kitchen are joined together by an open space with double ceiling height. It is a bright room with high windows, and a mezzanine floor stretches out over the kitchen. On the mezzanine floor, there is a common room that acts as a library, a TV room, and a game room. Heidi tells us that the common areas are used well by the residents and that the big living room really is

the heart of the co-house. But there are improvements that could be made. Heidi explains that the acoustics are fairly bad in the high ceilinged room when many people are having dinner together. We continue on to the other common areas. We walk by the wood workshop that has been extended outdoors by placing a work table outside, the common laundry room that houses an exchange closet, the pump room that is also the recycling room, and the enormous water tanks. We take one of the stairwells to reach the mezzanine floor. Office, guest room, music room, and a common restroom with a shower lie wall to wall. We move on in linked communication spaces where there are stark contrasts between dark and daylight and sometimes we catch sight of the surroundings while we walk towards the next living unit. Here we make a stop and peek out over the garden.

We further discuss the architectural design of the co-house. Heidi explains that the living unit that we are standing by has a more private atmosphere, with balconies that face away from the community, whereas the other living units have balconies that face the communal garden. The co-house also has a distinctive style compared to its suburban surroundings. Heidi feels that it looks more institutional, and she tells us that they have had several unexpected visitors that have mistaken the building for a school or a community center. This is the reason they have put up the sign that says “Private Homes” by the entrance. She adds that the sign is not finished; they plan to add the name Murundaka Cohousing Community to it.

To live together in smaller communes is common in the larger Australian cities today. People live in so-called “share houses” (living communities/smaller communes) but larger co-houses and eco-villages are less common. Heidi believes that the interest in co-houses in Australia is growing. Murundaka Cohousing Community has inspired a group that calls itself Urban Coup (a similar group to Kombo) that has as its aim to build another co-house. Murundaka organizes seminars to inform people about the community based lifestyle, and they also accept group visits from people who are interested in hearing about their life together. They consider themselves a good example and are used as a springboard when championing for the existence of more houses with community based living as foundation.

After a long and inspiring visit, we thank Heidi for her pleasant treatment and for the informative viewing of Murundaka. With thoughts about income thresholds, the wish to live in a community based way, and ecological strategies, we walk out into the sun and the Australian suburb of Heidelberg Heights, on our way to Rosanna train station which will bring us back to Melbourne CBD.

INCOME AND ASSET ELIGIBILITY

Income Eligibility

If your household income is under the amounts in the table below you are eligible to apply for the co-operative program.

Single Person Household	Up to \$905 weekly gross income
Two Person Household	Up to \$1385 weekly gross income
Three or more persons per Household	Up to \$1,856 weekly gross income

- You must include the income of all the people that will be living in your household. For the purpose of assessing eligibility income means gross income which is the amount you receive before tax and other deductions are made.
- Income includes Wages, Centrelink payments, Veterans' Affairs payments and any income you may receive from superannuation or investments. Regular allowances such as shift payments do count as part of your wages.
- Certain types of income, including Family Tax Benefit A & B, are **not** counted as part of your income for this purpose but if you are selected to become a member of a housing co-operative they may be taken into account when your rent is assessed.

Asset Eligibility

The asset limit is \$30,000 for a single person or \$60,000 for a couple.

If you are a single person and need major disability modifications to your house, the asset limit can go up to \$60,000.

Assets include money in the bank, shares, mobile homes and recreational vehicles, businesses and so on. Personal belongings, car and furniture do not usually count. Superannuation funds are not included unless you are drawing an income from them.

Ownership or part-ownership of a house, flat or unit makes you ineligible unless you cannot live in or sell the property (there are a range of reasons why this may be the case). Please check with CEHL if this situation applies to you.

Please Note: If you obtain membership through fraudulent means, you become immediately ineligible and could lose your membership and tenancy of any Co-operative property you are occupying.

BEDROOM ALLOCATION

Bedroom Allocation Size Eligibility

Household composition	Maximum number of bedrooms
1 adult	2
2 adults	2
1 adult and 1 child	2
2 parents and 1 child	3
1 or 2 parents with 2 children or 3 adults	3
1 or 2 parents with 3 children or 4 adults	4
1 or 2 parents with 4 or more children	4

- Where separated parents share custody of children, a child must spend at least 21% of their time with a parent to be entitled to a bedroom under both CEHL guidelines (21% is usually taken as every second weekend and half school holidays).
- You may be required to provide Family Court or equivalent documentation as proof of custody at the time of your interview.

To see how many properties CEHL has in each suburb or town and how many bedrooms they have visit our website at www.cehl.com.au and go to Applicant Info then to Locations (as shown below).

The screenshot shows the CEHL website interface. At the top, there is a navigation bar with links: HOME, DISCOVER CEHL, CO-OP RESOURCE CENTRE, APPLICANT INFO (which is highlighted in blue), HOUSING PROJECTS, NEWS & PUBLICATIONS, and CONTACT US. Below the navigation bar is a main content area. On the left, there is a sidebar with links: Locations (highlighted with a blue arrow pointing to it), How to Apply, Eligibility, Changing Your Details, and Info Session Registration. The main content area has a title 'Locations of CERC Properties' and a sub-instruction 'Choose an area below for a more detailed list of locations:'. It features a map of Victoria, Australia, with regions color-coded: West Victoria (cyan), East Victoria (light green), Melbourne Metro (orange), and Geelong Region (purple). Specific locations labeled on the map include Midura, Bendigo, Ballarat, Warrnambool, Shepparton, Bairnsdale, and Warragul. A legend at the bottom right identifies the colors: cyan for West Victoria, orange for Melbourne Metro, light green for East Victoria, and purple for Geelong Region.